

bl.a. EU, OSCE og Europarådet og i øvrigt også i samarbejde med USA arbejder for maksimalt pres på begge parter og selvfølgelig også samarbejder med Rusland om at finde en politisk forhandlingsløsning på konflikten.

I den forbindelse er det selvfølgelig positivt, at Rusland tilsyneladende har accepteret EU's tilstedeværelse i Tjetjenien, og det hilser vi velkommen. Efter vores opfattelse bør både OSCE og Europarådet selvfølgelig også være til stede i landet, og det er uacceptabelt, at det ikke kan lade sig gøre i dag.

Den tjetjenske befolkning lider endvidere under en katastrofal social og økonomisk udvikling, som ministeren også beskrev, og her bør der sættes ind med massiv hjælp. Jeg synes, at det er fint, at Danmark sidste år gav 12 mio. kr., og hvis man kan gøre en større indsats, vil vi også hilse det meget velkommen fra Socialdemokratiets side.

Det er også strengt nødvendigt at fordømme de grove overtrædelser af menneskerettighederne, som russiske myndigheder, men selvfølgelig også terroristerne begår. Socialdemokratiet sætter ikke spørgsmålstegn ved Ruslands ret til at bekæmpe terrorisme, hvor den findes, ligesom vi heller ikke anfægter Ruslands territoriale rettigheder, men kampen mod terrorisme må og skal foregå uden at anfægte de grundlæggende menneskerettigheder, som også Rusland har forpligtet sig til at efterleve i både FN, Europarådet og OSCE. Derfor skal overgreb efterforskes, og de skyldige dømmes, hvilket ikke sker i tilstrækkeligt omfang i dag.

Kendelserne fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i samtlige seks sager den 24. februar 2005 går som bekendt alle imod den russiske stat og det seneste vidnesbyrd om problemerne også på den russiske side i den forbindelse. Menneskerettighedsdomstolen finder i alle sagerne, at bl.a. artikel 2 i menneskerettighedskonventionen er overtrådt, den handler om retten til liv.

Afslutningsvis vil jeg gerne understrege, at EU ikke spiller nogen uvæsentlig rolle i forbindelse med at lægge stærkt pres på begge parter, både Putin og russerne og tjetjenerne, for at de skal komme til forhandlingsbordet. Jeg tror, som det er nævnt af alle andre her, at den eneste holdbare løsning på konflikten er en politisk løsning og ikke en militær løsning. Vi skal fra dansk side og fra EU's side gøre alt, hvad vi kan, for at det sker.

Første næstformand (Svend Auken):

Den næste ordfører er hr. Søren Espersen.

Søren Espersen (DF):

Det er ret let at løse selv den mest komplicerede konflikt, når man bare fysisk er på tilpas afstand af den, og når den løsning, man så beslutter sig til, og som måske nok betinges af engagement – det engagement anerkender jeg – i øvrigt ikke kræver nogen form for personlige ofre. På tilpas afstand er alting nemmere. Man kan næsten sige, at verden for de to forespørgere da også sådan nærmest virker som dansende let, hvilket det i øvrigt gør for de to i en række konflikter rundtomkring på jordkloden. Man kan næsten sige, at verden med al dens indhold for de to forespørgere er ondt og godt, sort og hvidt, således også konflikten mellem russere og tjetjenerne. Russerne er undertrykkerne og udbytterne, altså bødlerne, mens tjetjenerne er de undertrykte og de udbyttede, altså ofrene. Mellem de to skilddringer er der ikke plads til nuancer.

I forbindelse med min forberedelse til denne forespørgselsdebat, som vi i øvrigt hilser velkommen, slog det mig allerstærkest, da jeg genlæste hr. Holger K. Nielsens elektroniske ugebrev af 9. marts i år, som blev udsendt dagen efter, at Maskhadov var blevet dræbt. Det var et ugebrev, som helt åbenlyst er skrevet af sådan en dansende mand, jublende fri for nuancer, om et så komplekst problem som det her mellem russerne og tjetjenerne. Der er ikke brug for dansende mænd i den her konflikt milevidt væk fra så vel Moskva som Grosnij, som foregøgler andre, at de med deres unuancerede menneskesyn er konfliktløserne.

Med forespørgernes menneskesyn er konflikten, som vi debatterer i dag, ikke alene sort-hvid, men også nu og her. For dem er det Putin eller Maskhadov/Sakajev. Man vil ikke så meget som lege med den nuance, at vi her har at gøre med en umådelig lang, desperat og traumatisk konflikt. Da konflikten startede for 300 år siden, var der ingen, der vidste, hvem Putin eller Maskhadov var. Så vel for russere som for tjetjenerne har konflikten været smertelig.

Jeg hylder nationernes frihed og selvstændighed, og jeg har en varm forståelse for, at det tjetjenske folk vil være sig selv og herre i eget hus, men jeg har samtidig dyb forståelse for, at det russiske folk har et betinget krav om, at et selvstændigt Tjetjenien, som ligger lige neden for havelågen, skal styres af ordentlige og redelige mennesker.